

ΑΠΑΝΤΑ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ

ΛΥΡΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

- Α' τόμος: Πρόλογος — 'Αλαφροϊσκιωτος — Ραψωδίες
του 'Ιόνιου.
Β' τόμος: Λυρικά (σειρά πρώτη).
Γ' τόμος: Πρόλογος στη ζωή (Οί "Συνειδήσεις").
Δ' τόμος: Μήτηρ Θεού — Πάσχα τῶν Ἑλλήνων —
Δελφικός Λόγος: Ἡ Ἀφιέρωση.
Ε' τόμος: Λυρικά (σειρά δεύτερη).
ΣΤ' τόμος: Ἄγνωστα καὶ ἀνέκδοτα ποιήματα.

ΘΥΜΕΛΗ

- Α' τόμος: Πρόλογος — Ὁ Διθύραμβος τοῦ Ρόδου —
Σίβυλλα.
Β' τόμος: Ὁ Δαίδαλος στὴν Κρήτη — Ὁ Χριστὸς
στὴ Ρώμη.
Γ' τόμος: Χριστὸς λυόμενος ἢ Ὁ Θάνατος τοῦ Δι-
γενῆ — Ἀσκληπιός.

ΠΕΖΟΣ ΛΟΓΟΣ

- Α' τόμος: Ἐπιφυλλίδες, ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες
(1908-1928).
Β' τόμος: Δελφικά — ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες
(1921-1951).
Γ' τόμος: Ἐπιφυλλίδες, ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες
(1929-1938).
Δ' τόμος: Ἐπιφυλλίδες, ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες
(1940-1944).
Ε' τόμος: Ἐπιφυλλίδες, ἄρθρα, μελέτες, ὁμιλίες
(1945-1951).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ

ΛΥΡΙΚΟΣ ΒΙΟΣ

Β'

ΛΥΡΙΚΑ

(ΣΕΙΡΑ ΠΡΩΤΗ)

Φιλολογική ἐπιμέλεια

Γ. Π. ΣΑΒΒΙΔΗΣ

ΙΚΑΡΟΣ

ΣΤΟΝ ΑΚΡΟΚΟΡΙΝΘΟ

Στόν Ἀκροκόρινθο ἔπεφτεν ἡ δύση
πυρώνοντας τὸ βράχο. Κ' εὐωδάτη
φυκιοῦ πνοή, ἀπ' τὸ πέλαο, εἶχε ἀρχίσει
νὰ μεθᾶ τὸ λιγνὸ βαρβάτο μου ἄτι . . .

Ἄφροϊ στὸ χαλινάρι· κι ἀπ' τὸ μάτι
τ' ἀσπράδι ὄλο φαινόνταν· καὶ νὰ λύσει
τὴ φούχτα μου, ἀπ' τὰ γκέμια του γεμάτη,
πάλευε πρὸς τὰ πλάτη νὰ χιμήσει . . .

Ἦτανε ἡ ὥρα; Ἦταν τὰ πλήθια μύρα;
Ἦταν βαθιὰ τοῦ πέλαγου ἡ ἀρμύρα;
ἡ ἀναπνοὴ ἡ ἀπόμακρη τοῦ δάσου;

Ἄ! λίγο ἀκόμα ἂν κράταε τὸ μελτέμι,
ἦξερα ἐγὼ πῶς σφίγγεται τὸ γκέμι
καὶ τὰ πλευρά τοῦ μυθικοῦ Πηγάσου!

ΤΡΕΧΑΝΤΗΡΑ

Καταμεσῆς ἀνέμου ἡ τρεχαντήρα,
μὲ τὰ πανιά της τόξα τεντωμένα,
τοῦ δοιακιοῦ τὴ στερνὴν ἐπῆρε γύρα
στά γαλανὰ βουνά τὰ γυμνωμένα . . .

Κι ὁ αἰθεροδρόμος βόγκος ποὺ ἐπλημμύρα
στά ξάρτια, στά πρυμνήσια, στὴν ἀντένα
— δελφίνια παρατρέχανε ὀλοένα —
τὴν ἔκρουε μὲς στὸ κύμα, ὀλόρτη λύρα!

Δίκοπη σπάθα, ἐξέσκιζε ἡ καρίνα . . .
10 Κι ὁ ἄφρός στὴν πρύμνα, χάριος σὲ δυὸ κρίνα,
τῶν σταλιῶν ἀνατίναζε τὸ σείστρο . . .

Σάν, μ' ἓνα «λάσκα!» — ὁ ἥλιος μεσουράνει —
στῶν Σαλώνων ἐμπῆκε τὸ λιμάνι
μὲ τὸν καταμεσήμερο μαῖστρο!

Μηδ' ἀπό λύκο τὰ κρατῶ, μηδὲ φυλάω τὸν κλέφτη.
Κι ἂν πέσει κι ὄρνιο στὸ βουνό, καλὸ κρατάει μερίδι·
παίρνει ζυγούρι ἀπάρθενο, κι ὁ σταυραϊτὸς μανάρι . . .
Πολὺ τ' ἀμπέλια ἐπλήθυναν καὶ τρυγημοὺς δὲν ἔχουν,
κι ὡσὰν τὰ κριάρια τὰ τσαμπιά τό 'να χτυπάει μὲ τ' ἄλλο . . .
Στείλε κυβέρνια τοῦ σπιτιοῦ τὴν κάλλια σου τὴν κόρη!» 27

ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ

Στὸ ρόδινο μακάριο φῶς, νά με, ἀνεβαίνω τῆς αὐγῆς,
μὲ σηκωμένα χέρια.
'Ἡ θεία γαλήνη μὲ καλεῖ τοῦ πέλαου, ἔτσι γιὰ νὰ βγῶ
πρὸς τὰ γαλάζια αἰθέρια . . .

Μὰ ὦ οἱ ἄξαφνες πνοὲς τῆς γῆς, ποὺ μὲς στὰ στήθια μου χιμᾶν
κι ἀκέρια μὲ κλονίζουν!
'Ὡ Δία, τὸ πέλαγο εἶν' βαρὺ, καὶ τὰ λυτά μου τὰ μαλλιά
σὰν πέτρες μὲ βυθίζουν!

10 Αὔρες, τρεχᾶτε· ὦ Κυμοθόη, ὦ Γλαύκη· ἐλάτε, πιάστε μου
τὰ χέρια ἀπ' τὴ μασκάλη.
Δὲν πρόσμενα, ἔτσι μονομιᾶς, παραδομένη νὰ βρεθῶ
μὲς στοῦ 'Ἡλίου τὴν ἀγκάλη . . .

Κι όλα σταλιάσανε σφιχτά τριγύρ' απ' τὰ κοντόθαμνα
κι απ' τὸ θυμάρι,
κι ὡς ἐσταλιάσανε, γοργά, τὰ γίδια καὶ τὸν ἄνθρωπο
τὸ κάρωμα εἶχε πάρει. 20

Καὶ πιά, στὶς πέτρες τοῦ γιαιλοῦ κι ἀπάνου απ' τῶν σιδέρικων
γιδιῶν τὴ λάβρα,
σιγή· κι ὡς ἀπὸ στρίποδα, μέσ' απ' τὰ κέρατα, γοργὸς
ὁ ἥλιος καπνὸς ἀνάβρα' . . .

Τότε εἶδαμε — ἄρχος καὶ ταγὸς — ὁ τράγος νὰ σηκώνεται
μονάχος,
βαρὺς στὸ πάτημα κι ἀργός, νὰ ξεχωρίσει κόβοντας, κ' ἐκεῖ
ὅπου βράχος,

σφήνα στὸ κύμα μπαίνοντας, στέκει λαμπρὸ γιὰ ξάγγαντο
ἄκρωτήρι, 30
στὴν ἄκρη ἀπάνου νὰ σταθεῖ, ποῦ ἡ ἄχνη διασκορπᾷ τ' ἀφροῦ,
κι ἀσάλευτος νὰ γεῖρει,

μ' ἀνασκωμένο, ἀφήνοντας νὰ λάμπουνε τὰ δόντια του,
τ' ἀπάνω χεῖλι,
μέγας καὶ ὀρθός, μυρίζοντας τὸ πέλαγο τὸ ἀφρόκοπο,
ὡς τὸ δεῖλι! 36

ΘΑΛΕΡΟ

Φλογάτη, γελαστή, ζεστή, ἀπὸ τ' ἀμπέλια ἀπάνωθεν
ἐκοίταγε ἡ σελήνη·
κι ἀκόμα ὁ ἥλιος πύρωνε τὰ θάμνα, βασιλεύοντας
μέσ' σὲ διπλὴ γαλήνη.

Βαριά τὰ χόρτα, ἰδρώνανε στὴν ἀψηλὴν ἀπανεμιὰ
τὸ θυμωμένο γάλα,
κι ἀπὸ τὰ κλήματα τὰ νιά, ποῦ τῆς πλαγιᾶς ἀνέβαιναν
μακριὰ-πλατιά τὴ σκάλα,

σουρίζανε οἱ ἀμπελοουργοὶ φτερίζοντας, ἐσειόντανε
10 στὸν ὄχτο οἱ καλογιάννοι,
κι ἄπλων' ἀπάνω στὸ φεγγάρι ἡ ζέστα ἀραχνοῦφαντο
κεφαλοπάνι . . .

Στὸ σύρμα, μέσ' στὸ γέννημα, μονάχα τρία καματερά,
τὸ 'να ἀπὸ τ' ἄλλο πίσω,
τὴν κρεμαστή τους τραχηλιά κουνώντας, τὸν ἀνήφορο
ξεκόβαν τὸ βουνίσο.

Σκυφτό, τῆ γῆς μυρίζοντας, καὶ τὸ λιγνὸ λαγωνικό,
μὲ γρήγορα ποδάρια,
στοῦ δειλινοῦ τῆ σιγαλιά βράχο τὸ βράχο ἐπήδαγε
ζητώντας μου τὰ χνάρια.

20

Καὶ κάτω ἀπ' τὴν κληματαριά τὴν ἄγουρη μ' ἐπρόσμενε,
στὸ ξάγναντο τὸ σπίι,
σωστὸ τραπέζι πῶφεγγε, λυχνάρι ὀμπρός του κρεμαστό,
τὸ φῶς τοῦ Ἄποσπερίτη . . .

Ἐκεῖ κερήθρα μῶφερε, ψωμί σταρένιο, κρύο νερὸ
ἢ ἄρχοντοθυγατέρα,
ὅπου ἔχε ἀπὸ τῆ δύναμη στὸν πετρωτὸ τῆς τὸ λαιμὸ
χαράκι ὡς περιστέρα·

ποῦ ἡ ὄψη τῆς, σὰν τῆς βραδιᾶς τὸ λάμπο, ἔδειχνε διάφωτη
τῆς παρθενιαῆς τῆ φλόγα,
κι ἀπ' τῆ σφιχτῆ τῆς ντυμασιά, στὰ στήθια τῆς τ' ἀμάλαγα,
χῶριζ' ὀλόρτη ἢ ρῶγα·

30

ποῦ ὀμπρὸς ἀπὸ τὸ μέτωπο σὲ δυὸ πλεξοῦδες τὰ μαλλιά
πλεμένα εἶχε σηκώσει,
σὰν τὰ σκοινιά τοῦ карабиού, ποῦ δὲ θὰ μπόρει ἢ φύχτα μου
νὰν τῆς τὰ χερακώσει.

Λαχανιασμένος στάθη ἐκεῖ κι ὁ σκύλος π' ἀγανάχτησε
στὰ ὀρτὰ τὰ μονοπάτια,
κι ἀσάλευτος στὰ μπροστινά, μὲ κοίταγε, προσμένοντας
μιὰ σφήνα, μὲς στὰ μάτια.

40

Ἐκεῖ τ' ἀηδόνια ὡς ἄκουγα, τριγύρα μου, καὶ τοὺς καρποὺς
γεύομουν ἀπ' τὸ δίσκο,
εἶχα τῆ γέψη τοῦ σταριοῦ, τοῦ τραγουδιοῦ καὶ τοῦ μελιοῦ
βαθιά στὸν οὐρανίσκο . . .

Σὰ σὲ κυβέρτι γυάλινο μέσα μου σάλευε ἡ ψυχὴ,
πασίχαρο μελίτσι,
ποῦ ὄλο κρυφὰ πληθαίνοντας γυρεύει σμάρια ὡσὰν τσαμπιά
στά δέντρα ν' ἀμολήσει.

Κ' ἐνιωθα κρούσταλλο τῆ γῆ στά πόδια μου ἀποκάτωθε
καὶ διάφανο τὸ χῶμα,
γιατὶ πλατάνια τριέτικα τριγύρα μου ὑψωνόντανε
μ' ἄδρὸ, γαλήνιο σῶμα.

50

Ἐκεῖ μ' ἀνοῖξαν τὸ παλιὸ κρασί, ποῦ πλέριο εὐώδισε
μὲς στὴν ἰδρένια στάμνα,
σὰν τῆ βουνίσια μυρουδιά, σύντας βαρεῖ κατάψυχη
νύχτια δροσιά τὰ θάμνα . . .

Φλογάτη, γελαστή, ζεστή, ἐκεῖ ἡ καρδιά μου δέχτηκε
ν' ἀναπαυτεῖ λιγάκι
πά' σὲ σεντόνια εὐωδερὰ ἀπὸ βότανα, καὶ γαλανὰ
στὴ βάψη ἀπὸ λουλάκι . . .

60

τὸν ἀναρχο Ἔρωτα νὰ νιώσω ἀκέραιο, Θεέ μου,
μέσα στὰ στήθια μου ξανά·
καὶ νὰ ἴμαι σ' ὄλα σὰν ἡ πνοὴ καὶ σὰν ἡ βοή τ' ἀνέμου,
στὰ κοντινά, στὰ μακρινά . . .

20

ΓΙΑΤΙ ΒΑΘΙΑ ΜΟΥ ΔΟΞΑΣΑ

Γιατί βαθιά μου δόξασα καὶ πίστεψα τὴ γῆ
καὶ στὴ φυγὴ δὲν ἀπλώσα τὰ μυστικά φτερά μου,
μὰ ὀλάκερον ἐρίζωσα τὸ νοῦ μου στὴ σιγῆ,
νὰ πού καὶ πάλι ἀναπηδᾷ στὴ δίψα μου ἡ πηγὴ,
πηγὴ ζωῆς, χορευτικὴ πηγὴ, πηγὴ χαρά μου . . .

Γιατί ποτὲ δὲ λόγιασα τὸ πότε καὶ τὸ πῶς,
μὰ ἐβύθισα τὴ σκέψη μου μέσα στὴν πᾶσαν ὥρα,
σὰ μέσα της νὰ κρύβονταν ὁ ἀμέτρητος σκοπός,
νὰ τώρα πού, ἡ καλοκαιριὰ τριγύρα μου εἶτε μπόρα,
10 λάμπ' ἡ στιγμὴ ὀλοστρόγγυλη στὸ νοῦ μου σὰν ὀπάρια,
βρέχει ἀπ' τὰ βάθη τ' οὐρανοῦ καὶ μέσα μου ὁ καρπός! . . .

Γιατί δὲν εἶπα: « Ἐδῶ ἡ ζωὴ ἀρχίζει, ἐδῶ τελειώνει . . . »
μὰ « Ἄν εἶν' ἡ μέρα βροχερὴ, σέρνει πιὸ πλούσιο φῶς . . .
μὰ κι ὁ σεισμός βαθύτερη τὴ χτίση θεμελιώνει,
τὶ ὁ ζωντανὸς παλμός τῆς γῆς πού πλάθει εἶναι κρυφός . . . »
νὰ πού, ὅ,τι στάθη ἐφήμερο, σὰ σύγγεφο ἀναλιώνει,
17 νὰ πού κι ὁ μέγας Θάνατος μοῦ γίνηκε ἀδερφός! . . .